

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Heinätorin päiväkodin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2027

OULU

Johdanto

Toiminnalliset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ovat apuvälineitä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitteluun, selvittämiseen, kehittämiseen ja arviointiin. Toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma tehdään sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa toimipaikka- tai ryhmäkohtaisesti tasa-arvolain mukaisesti. Yhdessä johtajan, henkilökunnan, lasten ja perheiden kanssa tehdyt suunnitelmat luovat pohjan yhteiselle, laadukkaalle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle (*Tasa-arvoinen varhaiskasvatus sivusto*)

Varhaiskasvatussuunnitelmien perusteissa 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmissa todetaan, että varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Periaatteisiin kuuluu kaikkia lapsia koskevat yhtäläiset oikeudet, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, moninaisuuden arvostaminen sekä sosiaalinen osallisuus ja yhteisöllisyys. Tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta. Lapsilla tulee olla mahdollisuus kehittää taitojaan ja tehdä valintoja esimerkiksi sukupuolesta, syntyperästä, kulttuuritaustasta tai muista henkilöön liittyvistä syistä riippumatta. Henkilöstön tulee luoda moninaisuutta kunnioittava ilmapiiri. Varhaiskasvatus rakentuu moninaiselle kulttuuriperinnölle, joka muotoutuu edelleen lasten, heidän huoltajiensa sekä henkilöstön vuorovaikutuksessa (*Varhaiskasvatussuunnitelmien perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma*)

Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan vuosille 2025-2027, jonka jälkeen suunnitelmia päivitetään

Nykytilan kartoitus

"Tasa-arvolain mukaan huomiota tulee kiinnittää erityisesti vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Yhdenvertaisuuslain mukaan tulee kiinnittää huomiota, miten toiminta vaikuttaa eri ihmisryhmiin, ja miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa. Yhdenvertaisuussuunnitelmassa on arvioitava, miten varhaiskasvatus vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa. Alkukartoitus on suunnittelun ensimmäinen vaihe, joka toimii pohjana kehittämistarpeille. Selvityksessä voidaan käyttää apuna erilaisia havainnointimenetelmiä, kuten videointia, lomakkeita sekä lapsia, vanhempia ja henkilöstöä osallistavia menetelmiä, kuten haastatteluja, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskävelyä, talomallia tai muita havainnointitapoja" (Opetushallitus).

Tasa-arvosuunnitelman alkukartoitus toteutetaan päiväkodillamme helmikuussa 2025. Alkukartoituksessa tehdään ryhmiin henkilöstölle kyselyt, joissa kartoitetaan nykytilannetta tasa-arvon toteutumisesta päiväkodilla. Kyselyt käydään läpi maaliskuussa 2025 ja niiden perusteella laaditaan kehittämistoimenpiteet. Tasa-arvoa koskevan alkukartoituksen jälkeen toteutetaan samanlainen kartoitus yhdenvertaisuuden osalta, jota käsitellään kevään 2025 aikana.

Kehittämiskohteet / kevät 2025

1) Tasa-arvoa koskevan alkukartoituksen jälkeen henkilöstö täyttää omaa toimintaansa refleктоivan Forms-kyselyn maaliskuussa 2025

2) Ryhmissä toteutettavat kehittämiskohteet sovitaan maaliskuun 2025 aikana

Kevään 2025 aikana laadimme kehittämiskohteet myös yhdenvertaisuuden toteutumisen osalta ja jatkamme työskentelyä syksyllä 2025, jolloin myös tätä suunnitelmaa päivitetään.

Arviointi

Viimeinen tasa-arvolain vaatima prosessin vaihe on toimenpiteiden arviointi. Kun toimenpiteitä on tehty eli esimerkiksi henkilöstöä on koulutettu, leikkipisteitä muokattu ja leikin arvontaa tehty, on aika arvioida, vaikuttivatko toimenpiteet arkeen. Mikä onnistui? Mikä tuntui vaikealta? Mitkä toimenpiteet jäivät osaksi arkea? Vaatiiko jokin toimenpide kehittämistä edelleen? Mitä konkreettisempia kehittämistoimenpiteet ovat, sitä helpompi niitä on myös arvioida.

Arvioinnissa voi käyttää apuna erilaisia havainnointimenetelmiä ja osallistaa arviointiin lapsia ja huoltajia esimerkiksi haastatteluiden avulla. Arvioinnista prosessi jatkuu uudelleen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseen ja (uusien) kehittämistoimenpiteiden nimeämiseen (Opetushallitus)

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia kehittämistoimia arvioidaan Heinätorin päiväkodilla syksyllä 2025.

Suunnittelun, kehittämisen ja arvioinnin sykliä jatketaan läpi seuraavien toimintakausien 2026-2027

erilaisia menetelmiä hyödyntäen.

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Lähteet:

Tasa-arvoinen varhaiskasvatus

<https://tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi/aiheet/toiminnallinen-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnittelu/>

Opetushallitus

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnittelu>

Varhaiskasvatussuunnitelmien perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma

<https://www.ouka.fi/media/8922/download>

